

08021

Anlatan : Asım Durmuş , çiftçi, yaş: 42

Derleme yeri: Mızırca -Koyu Gemerek

Derlenen : Bir masal (1)

şimdi zamanın birinde bir ğarının bir ğızı, bir de ğızı olac
cā varımış, üvey ğızını hiç hoşlanmazmış kendi ğızını o ğadar severi-
miş ki hattinden fazla , bu üvey ğızı da nerîye ğitse öksüz diye
ğonşular, ahrabalara bu üvey ğızını severmiş. onu sevmemiş, bu bunla
5 rın birde inekleri varımış, birde keçileri varımış, bu inekleri sarmış
inā, gendi ğızına zehir olurmuş ineān südü, övey ğızına bal gibi ya-
rarımış , ğırahadinden fazla güzelleşirmiş , analığı derimiş: " ğız
sana neliyor da sen şişmanlaşıyon, etleniyon, ne yiyon, ne içiyon" de-
derimiş, zavallı ğız ne yapsın neyiyem anne heç bişe yemiyem işde süt
10 yiyom , yoğort yiyom , bu süt o ğıza o ğadar yararırımış inan südü ,
bu ğız ineg yaymıya gederimiş ğızı oğaca, öz ğızı evde ğalarımış , bir g
gün bu ğız ineg yayarken bi ğoca ğarıya ras geliyo, ğoca ğarı ğıza
diyorm ki: " ğızım dıver su başıma bah diyor " , bu ğızceāz ipi eğerirken
bu ğoca ğarının başına bahıyer ki başında gurt, bıç, pire, yılan, çay
15 yan delu. diyor ki: " aman nine diye başına da ğurban oluyum, ayāna da
ğurban oluyum başında neler var " diye, acılı tekliyer mekliyorsañ da
ğızceaz ne yapsın demiyer başındakileri eve geliyor , eve geliyor ahşe
şamınanannesi diyor ki " ğız sana noldu gehe böyle senin elin yüzün yana-
yer filan " diyor , anne diye: böyle böyle bi ğoca ğarıya ırasgeldim
20 başına bahdım başında bit filan vardı onları ayıtladım bana işte şunun
verdi bunu verdi , su verdi işdim ne yaptım beni sevdi " diyor, öyleyse
yarın bacıñ ğetsin diyor. bacısı ğediyer örtesi gün varıyallar, orda
ineg yayarken bu ğoca ğarı yine geliyor bu ğıza diyor ki: " su başıma
bir bah diyor " diyor, başına bahıyer ki aynen o durumıñ çayan ğıde
25 ceaz diyor ki: " başında soyhana ğalsın, ayağanda soyhana ğalsın , yılan
çayan başında delu " diyor, orda ğarı māradaymış: öyleyse ğızım diyor :
" şurdan ğığ geç diyor, orda su var diye, sudan elini yüzünü yıha diye,
ordan sulıç gel " diye, ğız varıyer oruya elini yüzünü yıhıyer su içiyor
ğız daha ketü oluyor siyahlaşıyor, o su ğıza heç yaramıyor, ahşam olu-
30 yoeve geliyorlar, geliyor ğız ki, annesi ğız sana noldu bu elin yüzün
ney böyle berbat diyor, anne böyle böyle oldu bi ğoca ğarı geldi başına
bahdırdı başında yılan çayan doluydu bahmadım orda bi su var dedi, o

sudan elini yüzünü yu bi de iş dedi bende elimi yüzümü yudum işdim
 böyleldü rengimdiyor. öyleyse ğızım diyor yarin sen gitme diyor, inā
 yaymıya bacılı ğetsin ğetsin diyor, ~~inax~~ bacısının ğoğtuna bir yūñ
 veriyor, o ğılceaz yūñu egererekden gine gidiyor, eruya ğoca ğarınıñ
 yanına varıyor, ğoca ğarı orda ojururken bu ğız varıyor, ip egererek-
 den ipini yūñunu yel alıp gidiyor, getdikden sonra ğoca ğarınıñyanına
 varıyor, anne diyor beni diyor annem ahşamınan öldürür diyor, çala
 çala diyor, yūñunu diyor şu maaradan bana getir diyor, gidiyor ğoca
 ğarı yūñunu māradan alığ getiriyor, bu ğıza veriyor, bu ordan gelir-
 ken bu ğızın ayğğabısı orda bir çeşme varmış çeşmenin içine düşüyor,
 ğız o gader gezellesiyor ki hattinden fazla, patışan oğlu da ordan
 geçerken ayāğabınınşavhından ğızın, ben bu ayāğabınınşābini bulacām
 diyor, o yannı ~~bu~~ arıyor bu yannı arıyor her tarafa yayın yapıyollar
 ev ev aramıya başıyollar, bu ayāğabımın tekini de bulup ben bu ğızı
 alacām diyor patışan oğlu, analığı hemen ğızı duyuyor tandıra sohuver,
 patışah, oğlu, cariyelergelip ararken tandırda bu ğızı buluyollar,
 bu ğızı tandırda buluyollar, ayāğabısının ölçüyollaraya ayāna kıayma
 aynen geliyor tam, ğızıda çıharıyollar ki tandırdan aydede gibi
 o biçim gezellesiyor ğız, hemen o patışan oğlu bu ğıza alıyor
 ğırğ ğunğ ğırğ gece dūn yapıyor, bu ğızı alıyor yiyip içip gö-
 çüyor.

08021

Anlatan : İsmail Çolak, çiftçi

Derleme yeri : Ekizce Köyü - Gemerek

Derlenen : Bir masal (Bekir Â) (2)

sayın arkadaşlar bu masalı Kars'da asgelliğ ypdığımızda bi arkadaşdan öğrenmişdig. şimdiye kadar hatirimizde kaldığı için sizler re bir hatıra olarak anlatmış oluyoruk. bir Bekir Â isminde, diyarlı Bekir Â isminde bir zat çok bir zengin bir adammış. çok meseme mal davarcıymış, o anda çok birbirlerine hörmetleri olduğu sırada tabi bir giz çocuğu bi de ufağ oğlan çocuğu varmış. bunlar zevki sefa, efendim yiyip içip gezip tezdühdan sena, bi müddet zaman geçdigden sena bu adama bir allah tarafından bir ateş gibi bişeler oluyor. bi yangı, malı ve davarı anda yanıyor. adam çok müşğüllata düşüyor, ve çok sonunda perişanlık duruma geliyor. sadece garı, göçe, çocuğu galıyollar. adam çok perişan hale geliyor. diyor garıcım biz ne yapalım bu memleket bize çok kötü bir hıcan verdi. artık burdan biz bi gedeg başımızlalalım Diyarbakır, memlekete doğru gidelim. allah ne işmet verir. diyereg bunnar ordan ayrılıyollar. memleketlerinden az az neyise bi müddet getdigden sena bir böyle bir mārā gibi bi yere giriyollar. bayā bir saray şeklinde bir yapı diyollar. bura çok güzel yer, içeri giriyollar. bahıyollar bi kaç göz temamiyle odalar, efendim mutlag, şu bu her bi eşalar var. bize bur a yarar diyollar. muafıg galıg erda bir zaman bi kaç gün geçdigden sonra, bir bunnar aniden yatahana -gırh- bir harami deller zamanında adamlar aşgıyaymış yani adamlar. erası zatengelligidig aleşdiği yerimış. bunnar aniden basıyollar, gece adamlar gıpardamadan garıyı ranzanın altına sahliyor admceaz, çocukları gendisini yahaliyollar bağliyollar möggence bir dirē. gırğ gişiyebir adam ne yapabilir? ama diyollar, çalıyollar, çarıyollar, işiyollar, efendim masa guruyollar her bir içgiyi işdigden sonra ah filan Bekir Â'nın garısı burda olsaydı deyig birbirine bağrıyollar, haramı başına. aman gedinnararın orayı burayı diyereg birbirine barişib çiraken kadınceaz

- ahş diye, deyî Tâdrüyo bi dene aman şuraları arayındiyollar, ama
 30 Bekir Â'ninededahları çatlıyor, sarılı adamcaz, boş olsa işolsaemmel,
 degl aşşa yoharıariyollarkadını çihadiyollar masanın altından, arğa-
 daşlardiye haramı başı; hergeş yerine diyo saat dohuz on oldu diyo.
 onnar hergeş kırh oduya dâliyollar. bir oduya bu gadincâzi alıyor.
 35 adamın yamacında düşübgahıbyatıyor, arasıra eh adamcâz ne yapsın,
 eli aya arhasından bağı, tabi bu başga mesele gibi degl, çoh feci
 bi bişe emme umut kesig. neyise bunnar biğaç saat aradan geciyer
 uyhuva variyollar, haramı başınınğılıcı başında asılı, bu gizçocuğ
 40 ğu uyanıyor, ğızım ğızım! diyor Bekir Â, ha şurda bana bi yudum su
 ver diyor, ğız diyeki babama şindi çağarrım ha diyor, aman süs
 diyor ğıza. çocuğ güccüğ. oğlan çocuğ uyanıyor, oğlum diyor hafif
 ten tabi oğlan babasını tanıyor. ğız tanıyamadıysada oğlum
 diyo, bi yudum su ver bana şu sandalleyi al da diyo, sandalleyi
 al da diyo sandalleye çocuğ cihiyer, babasınınâzına dër dğmez
 su veriyor oğlan çocuğ. oğlum diyo, şurda asılıyı görüyöñ mu
 45 diyor, sandalleyi oruya gêtür diyor, onu diyo usuldan endir bana
 başa getir diyor, işmarınan yani annadiyor, tabi bu gece çocuğ
 nası ediyosa aşşa yoharı ğılıcı düşürüyo, aşşa obürleri duymadan
 annesiyle haramı başı yatıyor a. ağzıñasoh ğılıcın ğabını diyor,
 aşşa yoharı doğru ğını çek diyor, çocuğ babası, sarılı adam neyse
 50 aşşa yoharı cenabi allahdan bir yardım a, çocuğ ğılıcı çihardiyo.
 iplere şeyle sür diyor, bir ğenadinıkesmiye çalışdırıyor, çocuğ
 efendim çocuğ ipiñ birini kesiyor, adam Bekir Â bir genneşix dimiydi
 birez gendini gurtarıyor. şimdi ğılıcı eline aliyo oğlanın ekini yü-
 zünü öpüyor, sen şurda dur da diyor, buriya hiç dohanmadan sıçırıyo
 55 şarg gışinin oruya, onları birer birer kesiyor, geliyor buraya, efen-
 diceazim ondan sona hramı başıya diyo ki, ğah bahıyım pezevek
 diyo, olur amma bu ğadar da olur mu? gözümün ünde diyo.....elin
 niçaliyo ğılıca ğılıç yoh, hemen onu da buazından kesiyö, hramı
 başını. ğah bahım fişğı diyor avrada. ğızını da dutuyo ğafasından
 60 bi ğalıç vuruyor ğızı da alıp dışarı atıyor, ğızdan zaral geldi ya

çocuğun eline öpüyo yüzünü öpüyo , gözünü öpüyo, yani yalıyor türk
 açığı. çocuğ gurtardı gendini olan çocuğ. garıyıda yani öldürmüyor
 a çok cezalar veriyor çok efendime söyleyim şöyle böyle bişe-
 ler ediyor, artıh gulağ guyrub, gömüyarah ogader birbirini
 sevdiği halde işin yannış getdiği harekete bah.